

Sigurnosne liste podataka

ODJELJAK 1: Identifikacija tvari/mješavine i podaci o pravnoj ili fizičkoj osobi

- 1.1. Identifikator proizvoda
Identifikacija preparata:
Trgovačko ime: Singlepack Black 16 DURABrite Ultra Ink
- 1.2. Odgovarajuće identificirane namjene tvari ili mješavine, i preporuke za nekorištenje
Preporučana upotreba:
- 1.3. Detalji o dobavljaču tvari ili smjese
Tvrtka:
EPSON EUROPE B.V.
Azie building, Atlas ArenA, Hoogoorddreef 5, 1101 BA Amsterdam
Zuidoost The Netherlands
Phone number: +31-20-314-5000
Struena osoba odgovorna za list s podacima o sigurnosti
chemicals@epson-europe.com
Datum: 01/11/2016
Revizija: 1.0
- 1.4. Brojevi telefona za izvanredna stanja
Phone number: +31-20-314-5000
Centar za kontrolu otrovanja: +385 1 23-48-342 (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada HRVATSKA)

ODJELJAK 2: Identifikacija opasnosti

- 2.1. Razvrstavanje tvari ili mješavine
Kriteriji Pravilnika EZ 1272/2008 (CLP):
U skladu s Pravilnikom EC 1272/2008 (CLP) proizvod se ne smatra opasan.
Fizikalno-kemijski učinci štetni po ljudsko zdravlje i okoliš:
Nema ostalih rizika
- 2.2. Elementi označavanja
U skladu s Pravilnikom EC 1272/2008 (CLP) proizvod se ne smatra opasan.
Simboli
Niti jedan
Znakovi opasnosti:
Niti jedan
Sigurnosni savjeti:
Niti jedan
Posebna osiguranja:
EUH210 Sigurnosno-tehnički list dostupan na zahtjev.
EUH208 Sadrži 2,4,7,9-tetramethyldec-5-yne-4,7-diol. Može izazvati alergijsku reakciju.
EUH208 Sadrži 1,2-benzisotiazol-3(2H)-on; 1,2-benzisotiazolin-3-on. Može izazvati alergijsku reakciju.
Posebne odredbe prema Prilogu XVII REACH-a i naknadnih amandmana:
Niti jedan
- 2.3. Ostale opasnosti
vPvB tvari: Niti jedan - PBT tvari: Niti jedan
Ostali rizici:
Nema ostalih rizika

ODJELJAK 3: Sastav/informacije o sastojcima

- 3.1. Tvari
Ne

Sigurnosne liste podataka

3.2. Mješavine

Opasni sastojci u smislu CLP Uredbe koja se odnosi na razvrstavanje:

Qty	Name	Ident. Number	Classification
65% ~ 80%	Voda	CAS: 7732-18-5 EC: 231-791-2	U skladu s Pravilnikom EC 1272/2008 (CLP) proizvod se ne smatra opasan.
10% ~ 12.5%	Glycerol	CAS: 56-81-5 EC: 200-289-5	U skladu s Pravilnikom EC 1272/2008 (CLP) proizvod se ne smatra opasan.
5% ~ 7%	Carbon black	CAS: 1333-86-4 EC: 215-609-9	U skladu s Pravilnikom EC 1272/2008 (CLP) proizvod se ne smatra opasan.
1% ~ 3%	2-[2-(2-butoksietoksi)etoksi]etanol; TEGBE; trietilen-glikol monobutil-eter	Indeks broj: 603-183-00-0 CAS: 143-22-6 EC: 205-592-6 REACH No.: 01-21194751 07-38	 3.3/1 Eye Dam. 1 H318
0.1% ~ 0.25%	2,4,7,9-tetramethyldec-5-yne-4,7-diol	CAS: 126-86-3 EC: 204-809-1	 3.3/1 Eye Dam. 1 H318 3.4.2/1B Skin Sens. 1B H317 4.1/C3 Aquatic Chronic 3 H412
< 0.05%	1,2-benzisotiazol-3(2H)-on; 1,2-benzisotiazolin-3-on	Indeks broj: 613-088-00-6 CAS: 2634-33-5 EC: 220-120-9	 3.1/4/Oral Acute Tox. 4 H302 3.2/2 Skin Irrit. 2 H315 3.3/1 Eye Dam. 1 H318 3.4.2/1-1A-1B Skin Sens. 1,1A,1B H317 4.1/A1 Aquatic Acute 1 H400

ODJELJAK 4: Mjere prve pomoći

4.1. Opis mjera prve pomoći

U slučaju kontakta sa kožom:

Isprati s puno vode i sapunom.

U slučaju kontakta sa očima:

U slučaju kontakta s očima, isprati odmah s puno vode i potražiti liječničku pomoć.

U slučaju gutanja:

Ni u kojem slučaju poticati povraćanje. ODMAH POTRAŽITI MEDICINSKU POMOĆ.

U slučaju udisanja:

Izloženu osobu treba iznijeti na svjež zrak, držati je na toplom, a ista mora mirovati.

4.2. Najvažniji simptomi i učinci, akutni i odgođeni

Niti jedan

4.3. Hitna liječnička pomoć i posebna obrada

Tretman:

Niti jedan

ODJELJAK 5: Mjere za suzbijanje požara

5.1. Sredstva za gašenje

Prikladna sredstva za gašenje požara:

Voda.

Uglik dioksid (CO₂).

Sigurnosne liste podataka

Sredstva za gašenje požara koja ne treba koristiti iz bezbjednosnih razloga:

Nijedna

- 5.2. Posebne opasnosti koje proizlaze iz tvari ili mješavine
Ne udisati plinove koji nastanu uslijed eksplozije i sagorijevanja.
Sagorijevanjem se oslobađaju teški dimovi.
- 5.3. Savjeti za vatrogasce
Koristiti prikladne dišne aparate.
Posebno pokupiti zaprljanu vodu, koja je korištena za gašenje požara. Ne bacati ovu vodu u kanalizacionu mrežu.
Neoštećene spremnike skloniti iz prostora neposredne opasnosti, ukoliko se to može izvršiti na bezbjedan način.

ODJELJAK 6: Mjere kod slučajnog ispuštanja

- 6.1. Osobne mjere opreza, zaštitna oprema i postupci u slučaju opasnosti
Koristiti sredstva za osobnu zaštitu.
Ukloniti osobe na sigurno mjesto.
Konzultirati mjere zaštite opisane u točkama 7. i 8.
- 6.2. Mjere zaštite okoliša
Sprječiti prodiranje u tlo/dublje slojeve zemlje. Sprječiti ulivanje u površinske vode ili u kanalizacionu mrežu.
Zadržati vodu kojom ste izvršili pranje, pa je eliminirati.
U slučaju izlaska plina ili prodiranja u vodene tokove, tlo ili kanalizacionu mrežu, obavijestiti nadležna tijela.
Prikladan materijal za sakupljanje tvari: upijajući, organski materija, pijesak
- 6.3. Metode i materijal za zadržavanje i čišćenje
Oprati sa dosta vode.
- 6.4. Upućivanje na druge odjeljke
Pogledati također i paragrafe 8. i 13.

ODJELJAK 7: Rukovanje i skladištenje

- 7.1. Mjere opreza za sigurno rukovanje
Izbjegavati kontakt sa kožom i očima, udisanje pare i magle.
Ne konzumirati hranu i piće na radnom mjestu.
Pogledati i paragraf 8. u svezi sa preporučenim napravama za zaštitu.
- 7.2. Uvjeti sigurnog skladištenja, uzimajući u obzir moguće inkompatibilnosti
Držati podalje od hrane, pića i krmiva.
Inkompatibilne tvari:
Nijedna osobito.
Upute za prostorije za skladištenje:
Adekvatno prozračene prostorije.
- 7.3. Posebna krajnja uporaba
Nema posebne upotrebe

ODJELJAK 8: Nadzor nad izloženošću/osobna zaštita

- 8.1. Nadzorni parametri
Glycerol - CAS: 56-81-5
- OEL Tip: OSHA - LTE: 5 mg/m³ - Napomene: PEL, as mist, respirable fraction
- OEL Tip: OSHA - LTE: 15 mg/m³ - Napomene: PEL, as mist, total dust
Carbon black - CAS: 1333-86-4
- OEL Tip: ACGIH - LTE: 3 mg/m³
- OEL Tip: NIOSH - LTE: 3.5 mg/m³ - STE: 1750 mg/m³
- OEL Tip: OSHA - LTE: 3.5 mg/m³
Granične vrijednosti izloženosti DNEL
N.A.

Sigurnosne liste podataka

Granične vrijednosti izloženosti PNEC

2-[2-(2-butoksietoksi)etoksi]etanol; TEGBE; trietilen-glikol monobutil-eter - CAS: 143-22-6

Target: Svježa voda - Vrijednost: 1.5 mg/l

Target: Sedimenti svježe vode - Vrijednost: 5.77 mg/kg

Target: Morska voda - Vrijednost: 0.15 mg/l

Target: Sedimenti morske vode - Vrijednost: 0.13 mg/kg

Target: Mikroorganizmi u postrojenjima za obradu otpadnih voda - Vrijednost: 200 mg/l

2,4,7,9-tetramethyldec-5-yne-4,7-diol - CAS: 126-86-3

Target: Svježa voda - Vrijednost: 0.04 mg/l

Target: Morska voda - Vrijednost: 0.004 mg/l

Target: Sedimenti svježe vode - Vrijednost: 0.32 mg/kg

Target: Sedimenti morske vode - Vrijednost: 0.032 mg/kg

8.2. Nadzor nad izloženošću

Zaštita očiju:

Nije potrebno za uobičajenu upotrebu proizvoda. Postupiti, u svakom slučaju, prema dobroj radnoj praksi.

Zaštita kože:

Za uobičajenu upotrebu proizvoda nije potrebna nikakva posebna mjera opreza.

Zaštita za ruke:

Nije potrebno za uobičajenu upotrebu proizvoda.

Zaštita pri disanju:

Nisu potrebne pri normalnoj upotrebi.

Toplinski rizici:

Niti jedan

Kontrola izlaganja u okolišu:

Niti jedan

Odgovarajuće inženjerske kontrole:

Niti jedan

ODJELJAK 9: Fizikalna i kemijska svojstva

9.1. Podaci o osnovnim fizikalnim i kemijskim svojstvima

Izgled i boja :	Crna Tekućina
Miris:	Malo
Prag mirisa:	N.A.
pH:	8.4 ~ 9.4 na 20 °C
Točka topljenja/smrzavanja:	-12.7 °C
Početa točka ključanja i vrijeme ključanja:	N.A.
Kruto/plin zapaljivost:	N.A.
Gornja/donja granica zapaljivosti ili eksplozije:	N.A.
Gustoća para:	N.A.
Temperatura zapaljenja: Ne trepće dok	100 °C / 212 ° F (zatvorena metoda kup, ASTM D 3278)
Brzina ishlapljivanja:	N.A.
Pritisak pare :	N.A.
Relativna gustoća:	1.067 na 20 °C
Topljivost u vodi :	Kompletan
Topljivost u uljima:	N.A.
Koeficijent raspodjele (n-okanol/voda):	N.A.
Temperatura samozapaljenja:	N.A.
Temperatura raspadanja:	N.A.
Viskozitet :	< 5 mPa·s na 20 °C
Explozivne osobine:	N.A.

Sigurnosne liste podataka

Osobine oksidiranja:	N.A.
9.2. Ostale informacije	
Mogućnost miješanja:	N.A.
Liposolubilnost:	N.A.
Provodljivost:	N.A.

ODJELJAK 10: Stabilnost i reaktivnost

- 10.1. Reaktivnost
    Stabilan u normalnim uvjetima
- 10.2. Kemijska stabilnost
    Stabilan u normalnim uvjetima
- 10.3. Mogućnost opasnih reakcija
    Niti jedan
- 10.4. Uvjeti koje treba izbjegavati
    Stabilno u normalnim uvjetima.
- 10.5. Inkompatibilni materijali
    Nijednu osobito.
- 10.6. Opasni proizvodi raspada
    Nijedan.

ODJELJAK 11: Podaci o toksičnosti

- 11.1. Informacije o toksikološkim učincima
  - Toksikološke informacije koje se odnose na mješavinu:
    N.A.
  - Toksikološke informacije koje se odnose na glavne tvari koje se nalaze u mješavini:
    - Glycerol - CAS: 56-81-5
      - a) akutna toksičnost:
    Test: LD50 - Put: Oralno - Vrste: marmot = 7750 mg/kg - Izvor: Journal of Industrial Hygiene and Toxicology. Vol. 23, Pg. 259, 1941
    Test: LDLo - Put: Oralno - Vrste: HUMAN = 1428 mg/kg - Izvor: "Toxicology of Drugs and Chemicals," Deichmann, W.B., New York, Academic Press, Inc., 1969Vol. -, Pg. 288, 1969. - Napomene: BEHAVIORAL: HEADACHE
    GASTROINTESTINAL: NAUSEA OR VOMITING
    - Carbon black - CAS: 1333-86-4
      - a) akutna toksičnost:
    Test: LD50 - Put: Koža - Vrste: Kunić > 3 g/kg - Izvor: Acute Toxicity Data. Journal of the American College of Toxicology, Part B. Vol. 15
    Test: LD50 - Put: Oralno - Vrste: Štakor > 15400 mg/kg - Izvor: Acute Toxicity Data. Journal of the American College of Toxicology, Part B. Vol. 15
    - 2-[2-(2-butoksietoksi)etoksi]etanol; TEGBE; trietilen-glikol monobutil-eter - CAS: 143-22-6
      - a) akutna toksičnost:
    Test: LD50 - Put: Koža - Vrste: Kunić = 3.54 ml/kg - Izvor: American Industrial Hygiene Association Journal. Vol. 23, Pg. 95, 1962.
    Test: LD50 - Put: Oralno - Vrste: Štakor = 5300 mg/kg - Izvor: Office of Toxic Substances Report. Vol. OTS,
    - 2,4,7,9-tetramethyldec-5-yne-4,7-diol - CAS: 126-86-3
      - a) akutna toksičnost:
    Test: LD50 - Put: Koža - Vrste: Štakor > 2000 mg/kg - Napomene: OECD TG No.402
      - b) kožno nagrizanje/nadraživanje:
    Test: Nadražuje kožu - Vrste: Kunić mild - Napomene: OECD TG No.404
      - c) teške očne ozljede/teško očno nadraživanje:
    Test: Nadražuje oči - Vrste: Kunić high-irri. - Napomene: EPA OTS 798.4500

Sigurosne liste podataka

- d) izazivanje kožne ili dišne preosjetljivosti:
Test: Čini kožu preosjetljivom - Put: LLNA - Vrste: Miš sens. - Napomene: OECD TG No.429
- e) mutagenost zametnih stanica:
Test: Mutageneza - Vrste: Salmonella Typhimurium Negativno - Napomene: OECD TG No.471
- Carbon black - CAS: 1333-86-4
Prekomjerno izlaganje crnom ugljenu navedeno je kao kancerogeno za čovjeka. Međutim, crni ugljen je uklopljen u ovaj spremnik s tintom i njegovo ispuštanje u zrak za vrijeme uobičajenog korištenja pisača nije zabilježeno. IARC, Međunarodna agencija za istraživanje raka, utvrdila je da se tinta za pisače ne klasificira kao kancerogena za ljude.

Ako nije drukčije navedeno, niže navedeni podaci koje zahtjeva Uredba (EZ) 2015/830 smatraju se kao 'N.A.':

- a) akutna toksičnost;
b) kožno nagrizanje/nadraživanje;
c) teške očne ozljede/teško očno nadraživanje;
d) izazivanje kožne ili dišne preosjetljivosti;
e) mutagenost zametnih stanica;
f) kancerogenost;
g) reproduktivna toksičnost;
h) Specifična toksičnost za ciljne organe (STOT) jednokratno izlaganje;
i) Specifična toksičnost za ciljne organe (STOT) opetovano izlaganje;
j) opasnost u slučaju udisanja.

ODJELJAK 12: Ekološki podaci

12.1. Toksičnost

Primjeniti dobre radne postupke da se produkt ne oslobađa u okoliš.

2,4,7,9-tetramethyldec-5-yne-4,7-diol - CAS: 126-86-3

a) Akutna otrovnost na vodene organizme:

Krajnja točka: LC50 - Vrste: Fish = 36 mg/l - Trajanje h: 96 - Napomene: OECD TG No.203

Krajnja točka: EC50 - Vrste: Daphnia = 88 mg/l - Trajanje h: 48 - Napomene: OECD TG No.202

Krajnja točka: EC50 - Vrste: Algae = 15 mg/l - Trajanje h: 72 - Napomene: OECD TG No.201

c) Bakterijska otrovnost:

Krajnja točka: EC50 - Vrste: SLUDGE = mg/l - Napomene: OECD TG No.209

12.2. Postojanost i razgradivost

N.A.

12.3. Bioakumulacija

N.A.

12.4. Pokretljivost u tlu

N.A.

12.5. Rezultati ocjenjivanja svojstava PBT i vPvB

vPvB tvari: Niti jedan - PBT tvari: Niti jedan

12.6. Ostali štetni učinci

Niti jedan

ODJELJAK 13: Zbrinjavanje

13.1. Metode obrade otpada

Regenerirati ako je moguće. Pri tome se pridržavati propisanih lokalnih i državnih propisa.

Sigurnosne liste podataka

ODJELJAK 14: Podaci o prijevozu

- 14.1. UN broj
Nije klasificirano kao opasno po propisima za transport.
- 14.2. Ispravno otpremno ime UN
N.A.
- 14.3. Prijevozni razred(i) opasnosti
N.A.
- 14.4. Skupina pakiranja
N.A.
- 14.5. Opasnosti za okoliš
N.A.
- 14.6. Posebne mjere opreza za korisnika
N.A.
- 14.7. Prijevoz u različenom stanju u skladu s Prilogom II. MARPOL 73/78 i Kodeksom IBC
N.A.

ODJELJAK 15: Podaci o propisima

- 15.1. Propisi u području sigurnosti, zdravlja i okoliša/posebni propisi za tvar ili mješavinu
  - Direktiva 98/24/EC (Rizici koji nastaju od kemijskih agenasa na radu)
  - Direktiva 2000/39/EC (Granična vrijednost profesionalne izloženosti)
  - Uredba (EC) br. 1907/2006 (REACH)
  - Uredba (EC) br. 1272/2008 (CLP)
  - Uredba (EC) br. 790/2009 (ATP 1 CLP) i (EZ) br. 758/2013
  - Uredba (EU) 2015/830
  - Uredba (EZ) br. 286/2011 (ATP 2 CLP)
  - Uredba (EZ) br. 618/2012 (ATP 3 CLP)
  - Uredba (EZ) br. 487/2013 (ATP 4 CLP)
  - Uredba (EZ) br. 944/2013 (ATP 5 CLP)
  - Uredba (EZ) br. 605/2014 (ATP 6 CLP)
- Ograničenja u vezi s produktom ili sadržajnim tvarima u skladu s Prilogom XVII Uredbe (EZ-a) 1907/2006 (REACH) i naknadne izmjene:
  - Ograničenja koja se odnose na proizvod:
Nema ograničenja.
  - Ograničenja koja se odnose na sadržane tvari:
Nema ograničenja.
- Ako je moguće, raditi prema sljedećim propisima:
  - Direktiva 82/501/EEC ('Postupci povezani s rizikom od ozbiljnih nesreća') i sljedeći amandmani.
  - Normativ 648/2004/EC.
  - Direktiva 1999/13/ES
- Odredbe o direktivama 82/501/EC(Seveso), 96/82/EC(Seveso II):
N.A.
- 15.2. Procjena kemijske sigurnosti
Ne

ODJELJAK 16: Ostale informacije

- Tekst rečenica upotrebljenih u odlomku 3:
  - H318 Uzrokuje teške ozljede oka.
  - H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži.
  - H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima.
  - H302 Štetno ako se proguta.
  - H315 Nadražuje kožu.
  - H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš.

Sigurnosne liste podataka

Razred opasnosti i kategorija opasnosti	Šifra	Opis
Acute Tox. 4	3.1/4/Oral	Akutna toksičnost (gutanje), kategorija 4
Skin Irrit. 2	3.2/2	Nadražujuće za kožu, kategorija 2
Eye Dam. 1	3.3/1	Teška ozljeda oka, kategorija 1
Skin Sens. 1,1A,1B	3.4.2/1-1A-1B	Izazivanje preosjetljivosti kože, kategorija 1,1A,1B
Skin Sens. 1B	3.4.2/1B	Izazivanje preosjetljivosti kože, kategorija 1B
Aquatic Acute 1	4.1/A1	Akutnu opasnost za organizme koji žive u vodi, kategorija 1
Aquatic Chronic 3	4.1/C3	Kroničnu (dugoročnu) opasnost za organizme koji žive u vodi, kategorija 3

Ovaj dokument izradila je tehnički kompetentna osoba za SDS, te koja je prikladno za to osposobljena.

Glavni bibliografski izvori:

ECDIN - Environmental Chemicals Data and Information Network - Zajednički istraživački centar, Povjereništvo europskih zajednica

SAX's OPASNE OSOBINE INDUSTRIJSKIH TVARI- Osmo izdanje - Van Nostrand Reinold

CCNL - Apendiks 1

Umetni drugu konzultiranu bibliografiju.

Ovdje objavljene informacije se temelje na našem znanju u vrijeme gore navedenog datuma. Odnose se samo na navedene proizvode i ne predstavlja garanciju neke određene kvalitete.

Obaveza je korisnika da utvrdi da je ova informacija cjelovita i da odgovara specifičnoj upotrebi.

Ovaj list s podacima o sigurnosti poništava i zamjenjuje bilo kojem prethodnom izdanju.

ADR:	Europski sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari.
CAS:	CAS registarski broj (Američko kemijsko društvo)
CLP:	Razvrstavanje, označavanje, pakiranje.
DNEL:	Izvedena razina bez učinka.
EINECS:	Europski propis postojećih trgovačkih kemijskih tvari.
GefStoffVO:	Propis o opasnim tvarima, Njemačka.
GHS:	Globalno harmonizirani sustav razvrstavanja i označavanja kemikalija
IATA:	Međunarodna udruga za zračni prijevoz.
IATA-DGR:	Uredba o opasnim tvarima prema Međunarodnoj udruzi za zračni prijevoz (IATA).
ICAO:	Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva.
ICAO-TI:	Tehničke upute prema Organizaciji međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO).
IMDG:	Međunarodni pomorski kodeks opasnog tereta.
INCI:	Međunarodna nomenklatura kozmetičkih sastojaka.
KSt:	Koeficijent eksplozije.
LC50:	Smrtna koncentracija u 50% slučajeva ispitivane populacije.
LD50:	Smrtna doza u 50% slučajeva ispitivane populacije.
LTE:	Produžena izloženost.
PNEC:	Predviđena koncentracija bez učinka.
RID:	Propis o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom
STE:	Kratka izloženost.
STEL:	Granica kratkotrajne izloženosti.
STOT:	Toksičnost za ciljani organ.
TLV:	Granična vrijednost praga.
TWATLV:	Granična vrijednost praga za vremenski ponderirani prosjek. (ACGIH)

Sigurnosne liste podataka

WGK: standard)
Njemačka klasifikacija opasnosti za vodu.